

Posudek diplomové práce Kariny Rusínkové Vyjmenovaná slova v současném jazykovém úzu

Diplomantka zvolila téma vzhledem ke svému silnému zájmu o výuku českého jazyka na 1. stupni ZŠ. Velmi svědomitě přistupovala nejen ke studiu pramenů, ale připravovala se odborně i na práci s Českým národním korpusem, na které byl založen její výzkum.

V teoretické části diplomové práce se autorka podrobně zabývá historií vyjmenovaných slov. Porovnává řady vyjmenovaných slov, a to v Pravidlech hledících k českému pravopisu a tvarosloví z roku 1902, v Pravidlech českého pravopisu s abecedním seznamem slov a tvarů z roku 1913 a z roku 1941, v Pravidlech českého pravopisu z roku 1957 a z roku 1993. Porovnává rovněž řady vyjmenovaných slov ve výukových knihách z let 1962, 1967 a 1976.

Již v roce 1944 uvažoval o frekvenci jakožto o metodě posouzení vhodnosti či nevhodnosti zařazení některých vyjmenovaných slov mezi ta, která se mají učit žáci ve škole, Rudolf Schams: *„Bylo by ostatně zajímavé – ale ovšem velmi pracné – zjistiti frekvenci všech slov vyňatých v denním životě a v tisku a věnovat jim podle toho pozornost; zajisté by se našlo mnoho jednotlivců i mezi námi, kteří nikdy nenapsali ani nečetli slovo syřidlo; je pak otázka, má-li se vůbec uváděti.“* 76 let poté autorka výzkum takového typu provedla, a to s pomocí Českého národního korpusu. Zvolila synchronní reprezentativní a referenční korpus současné češtiny SYN2015.

Cíl výzkumu je formulován velmi vhodně: *„...zjistit v Českém národním korpusu frekvenci vyjmenovaných slov, jimiž se liší jednotlivé učebnice českého jazyka, a slov k vyjmenovaným slovům příbuzných a posoudit vhodnost, či nevhodnost jejich zařazení do řad vyjmenovaných slov.“*

Východiskem byly řady vyjmenovaných slov v učebnicích sedmi různých nakladatelství vydané po roce 2000.

Oceňuji pečlivou přípravu výzkumu a dobře zvolenou metodu. Interpretace výsledků výzkumu je formulována poněkud stroze. Výzkum však přináší velmi zajímavá zjištění. Na základě velmi nízké frekvence vyjmenovaného slova i slov s ním příbuzných diplomantka identifikovala slova, o jejichž vypuštění lze uvažovat.

Diplomovou práci považuji za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat výborně.

Plzeň 22. 6. 2020

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vejdová

PaedDr. Jana Vejdová, CSc.,
vedoucí diplomové práce